

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12 Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12

Telefon št. 34.

Bodoči konklave.

Papež je zopet bolan. Nekateri listi poročajo, da je celo nevarno bolan in ker je z ozirom na visoko starost papežovo lahko mogoče, da kar nakrat izdihne, je naravno, da se politični krogi močno bavijo z bodočim konklavom.

Vprašanje, kje da se bo vršila volitev papeža, pač ne pride več na dnevni red. Znano je sicer, da mnogo kardinalov želi, naj bi se vršil konklave izven Italije, ali ta želja se ne izpolni. Tudi po smrti Pija IX. so kardinali zahtevali, naj se vrši volitev ali na Španskem ali na Malti, ali ko je ministrstvo Depretis-Crispi naznanilo merodajnim cerkvenim krogom, da se Italija v tem slučaju takoj polasti Vatikana in razobesi na njem italijansko zastavo, so tudi najintransigentnejši kardinali odnehali. In tako bo tudi v slučaju novega konklava. Italijanska vlada hoče sicer respektirati garancijski zakon iz leta 1871. in papežovo suvereniteto, ali samo toliko časa, dokler prebiva papež v Rimu. Če bi ne bilo papeža v Rimu, bi vsaka vlada zasedla Vatikan, saj smatrajo Italijani papeštvo še vedno za trn v svojem mesu in je Vatikan v resnici država v državi.

Sicer pa zahteva ugled katoliške cerkve, da biva papež v Rimu. Vsa slava papeštva je v neločljivi zvezi z Rimom, a ta slava mora otemneti, ako zapusti poglavar katoliške cerkve tisto mesto, kjer stoje prve svetinje te cerkve. Katoliška cerkev pač ni idealna institucija, nego znamenita politična organizacija. Kot taka pa mora imeti svoje središče, kamor upirajo vsi verniki svoje poglede, in to središče more biti samo in jedino Rim. Ako bi papež bival zunaj Rima, ako bi Rim ne bil zanj več sedes residen tialis, nego samo sedes titularis, potem bi postalo njegovo papeštvo kmalu tako imaginarne vrednosti, kakor so naslovi gotovih titularnih škofov. Kako lepo se glasi naslov škof efeški, škof antiohijski, škof cezarejski, a kakšen je pomen teh naslovov? Nikakoršen, ker z njimi ni združena nikaka oblast. Sedaj v Vatikanu vladajoči krogi so

vse to uvaževali in dasi je še Leon XIII. kot kardinal glasoval za to, naj bi se konklave vršil zunaj Italije, vendar ni upati, da bi se tak nasvet še kdaj resno uvaževal.

Bodoči konklave ne bo dolgo trajal. Komunikacijska sredstva so dandanes ugodna, in tudi boj za tiaro ne bo tako strasten, kakor je bil včasih. Kratkotrajni konklavi so se tudi že v prejšnjih časih primerili. Gregor XIII. je bil l. 1572. izvoljen v jedni uri, Gregor XV. l. 1621. v sedmih urah. A nasprotno je bila izvolitev papeža l. 1769. dramatično živahna, in šele po preteku 93 dni je bil izvoljen „Clemente il povero“, papež Klemen XIV., na katerega poprej nihče ni mislil. Tudi v tekočem stoletju izvoljeni papeži so zadobili tiaro šele po dolgih spletkah in več ali manj hudih bojih. Pij VIII. je bil izvoljen po 30 dnevi vojni, Gregor XVI. po 50 dnevnem bojevanju. Pij IX. je bil izvoljen po 36 urnem posvetovanju, Leon XIII. pa po 30 ur trajajoči borbi.

Udeležba pri prihodnjem konklavu bo vsekako jako številna. V prejšnjih časih se je konklava udeležilo navadno le malo kardinalov. Papež Pij IX. bi gotovo nikdar ne bil dosegel tiare, da so se konklava udeležili samo vsi laški kardinali. Tudi prihodnjega konklava se n. pr. kardinal Gibbens iz Baltimora in kardinal Moran iz Sidneya ne bosta mogla udeležiti, ker bo papež prej izvoljen, kakor bo njima mogoče priti v Rim. Vsi drugi kardinali pa bodo lahko navzočni, ako ne bo katerega zaradi bolezni. In to je za izid volitve velikega pomena. Kardinalske kolegije šteje danes 61 členov. Mej temi jih je 22, ki prebivajo zunaj Italije. Ko bi bil Leon XIII. na spomlad, ko je bil bolan, umrl, bi bili ti zunaj Italije bivaajoči kardinali vse drugače posegli v volitev, kakor jim bo mogoče, če zatise papež oči danes. Neitalijanski element je bil tedaj dosti močnejši, kakor pa je sedaj Italijani so bili tedaj v strahu, da ne bodo več vsegamogočni gospodarji katoliške cerkve, kajti mej takratnimi kardinali je bilo 30 Italjanov in 27 Neitalijanov, a kar so pomnili,

ga še ni bilo konklava, v katerem bi Italijani ne bili imeli ogromne večine. Vse je takrat kazalo, da se izkažejo kot neresnične besede Döllingerjeve, da bo „katoliška cerkev vedno društvo premetenih Italijanov, ki bo imelo najmočnejšo oblast, oblast nad vestmi tostran in onostran oceana“. Kako lahko bi se bilo zgodilo, da bi bili takrat zmagali Neitalijani! In to je uvidel tudi sedanji papež ter je takoj, ko je ozdravil, imenoval celo vrsto novih kardinalov in zdaj imajo Italijani v kardinalskem kolegiju zopet zanesljivo večino. Mej kardinali je 35 Italijanov in 26 Neitalijanov.

Katoliška cerkev hoče vedno veljati za univerzalno institucijo, ali da na tej univerzalnosti ni mnogo, da ima cerkev v resnici italijanski ali vsaj romanski značaj, to posnamemo najlaglje iz tega, da je mej kardinali, ki so voditelji cerkve, 49 Romanov (35 Italijanov, 7 Francozov, 1 Francoz iz Belgije, 5 Španjcev in 1 Portugiz) in samo 11 neromanov.

Te številke pa tudi kažejo, da bo v bodočem konklavu izvoljen zopet Italijan za papeža in sicer Italijan odločno latinskega mišljenja.

V Ljubljani, 9. decembra K položaju.

Ker so se pravne konference prenehale brez uspeha, so sklenili Čehi, da bodo nastopili proti proračunskemu provizoriju z vsemi sredstvi obstrukcije. Proti kvotnemu zakonu in proti zakonu o razdelitvi užitnin pa bodo delali le navadno opozicijo. Obstrukcija Čehov se raztegne tudi na odseke. Brnske „Lidove Noviny“ poročajo iz poslanskih krogov, da levičarji nagovarjajo Claryja, naj vzlic vsemu ostane na krmilu ter naj vlada nadalje ex lege, t. j. docela absolutistično. Čehi smatrajo Claryja za prevelikega kavalirja in poštenjaka, da bi poslušal levičarje, ko se je vendar izrekel z vso odločnostjo proti § 14, ki je ustavno utemeljen. Poroča se tudi, da se pogajanja med Čehi in Nemci nadaljujejo in sicer najprej za češki deželni zbor. Baje se nadejajo nekateri poslanci, da se raztegne sprava

potem tudi na državni zbor. Nove pravne konference bi se začele že v januarju. Nagodbeni odsek se snide danes ter se loti najprej zakona glede razdelitve užitnin.

Češka obstrukcija in krščansko-slovanska narodna zveza.

Dunajsko glasilo Jugoslovanov, „Süden“ izjavlja, da jugoslovanski poslanci ne bodo delali s Čehi vred obstrukcije, češ, da bi bilo to nevarno za obstoj desnice, ki se mora ohraniti veljaj karkoli. Le desnica nas reši povodnji germanizacije, le z desnico moremo v trenutku nevarnosti s samim glasovanjem dokazati tudi najpredznejšemu ministrstvu, da je brez moči. Desnica se mora ohraniti, da sprevidijo končno tudi na odločilnem mestu, da se v Avstriji proti Slovanom ne da vladati. „Politik“ odgovarja tem argumentom „Südena“: Češka obstrukcija se nikakor ne sme smatrati za trajno institucijo, nego ima predvsem namen vreči grofa Claryja kot tistega faktorja, ki hoče razbiti večino, katero ohraniti je glavna želja Čehov. Jugoslovanski poslanci bi torej delali le v lastnem interesu, ako bi se pridružili začasnimi obstrukcionistični taktiki Čehov vsaj v toliko, kolikor se je bodo udeležili češki veleposestniki. Sploh pa meni „Politik“, da odpovedi „Südena“ ni smatrati za odpoved jugoslovanskega kluba.

Kralj Aleksander.

Srbski kralj Aleksander, ki zapusti 28. t. m. Meran, pride baje za več dni na Dunaj, kjer bo na povabilo cesarjevo gost našega vladarja ter bo stanoval na dvoru. Kakor znano, cesar še nedavno ni sprejel Aleksandra, ko je bil na Dunaju, nego ga je demonstrativno ignoriral. Kaj je vzrok nenadni spremembi v razmerju našega cesarja do Aleksandra? Listi sklepajo, da se je Aleksander udal, ter da se bo poslej ravnal po željah Avstro Ogrske in Rusije, ki je v poslednjem času zopet naklonjenejša Srbiji. To je gotovo, da naš cesar in car nista odnehala!

Chamberlain in amerišansko časopisje.

Šele teden je minil, odkar je govoril Chamberlain, strastni angleški koloni-

Aškerc naznanja kar javno, da bo urejeval „Ljubljanski Zvon“ in program, ki ga je obelodanil, je jasen dokaz, kako nevarno deluje strup, ki ga je „satan zasejal“. To je pogubno početje, ki si ga ni možno dosti strogo obsoditi in druge pomoči ne bo, kakor da bo moral škof izdati zopet kakšno pastirsko pismo. „Panati“ bo treba vso literaturo. Saj dviga povsod svojo pregrešno glavo.

Tudi učitelji so že tako trmast, da vse „prijazne“ besede „Domoljubove“ nič ne pomagajo. „Učiteljski Tovariš“ se pripravlja očitno na to, da postane političen list, kar bi bilo pač vse hvale vredno, ako bi zagovarjal klerikalno in krščansko-socialno politiko. Ali od ljudij, ki ne znajo upoštevati škofove dobrote, vabeče jih k duhovnim, da, ki so postali že tako predrzni, da nočejo slušati mežnarjev in tudi sami nočejo opravljati cerkveniške službe je najhujše pričakovati. Saj pa tudi razkrijavo svoje cilje, da jih mora slepec videti. Za mladino hočejo izdajati poseben list; „Zvonček“ ga bodo krstili — hočem reči: imenovali, kajti krst so baje že odpravili — in vprašam Vas, gospodje, ki imate še kaj krščanskega razuma v glavi ali kjerkoli: ali ni že to ime sumljivo? „Zvon“ — „Zvonček“! Učitelji, ki hočejo vplivati na mladino — ali ni to nezasišano?

LISTEK.

Deževne misli.

Odkar nas je veliki komet s celo tolpo Leonidov tako grdo prevaril, da nam je pustil to solzno dolino nedotaknjeno in Semeniške ulice nepretresene, sem postal jako tužen; kajti če nas nebo tako goljufa, česa naj potem pričakujemo od zemlje? Kako bi bilo, če bi se jaz brezverec, torej vseskozi sorodnik Turkov, sedaj lahko sprehajal po ne vem kolikaterem Mohamedovem raju med cvetočimi hurijskami! Dasiravno so torej klerikalci pokazali, kako velikanski vpliv imajo pri tistih močeh, ki vodijo Falba večinoma za nos — neki pobožni dunajski časopis je trdil: „Našim molitvam se je posrečilo, odvrniti še za nekaj časa katastrofo“ — so meni in morda še marsikomu prav slabo ustregli, kajti da je bil dne 13. ali 14. novembra konec sveta, se mi ni bilo treba sedaj ukvarjati s pretežno nalogo, dokazati „Slovencu“, da je matematika eksaktna veda, pri kateri se ne opravi ničesar z zofistikom.

13½ milijonov — pravi statistika — ima cerkev priseženega siromaštva na Kranjskem premoženja. Tistega pol milijona

je preveč. Da je ravno 13 milijonov, bi bila stvar na vsako plat ložja. Lahko bi se dejalo: 13 je sveta številka, ergo... Ali pa: 13 je židovska številka, vest o 13 milijonih premoženja je torej očitna židovska laž. Ali pa: 13 je satanova številka, tisto premoženje je torej satanovo, pardon satanova izmišljotina. Skratka, stvar ne bi bila tako težavna, kakor je sedaj, ko morajo gospodje v pötu svojih obrazov dokazovati, da „židovi“ niso premoženje, iz česar sledi, da je na pr. lastnik petero palač na Schottenringu usmiljenja vreden revček, ker nima, kam bi položil svojo glavo. Gospodje nimajo zastonj toliko profesorjev modroslovja v svojih vrstah!

Včasih je pa prevelika modrost nevarna, zlasti ako jo kakšen brezbožen nasprotnik zasači in raztrga najlepše modroslovsko „cvetje“, da mora imenitnega doktorja kar njegova ravnokar „znanstveno“ dokazana duša boleti. Vsa sreča, da je v Daničarjih dosti pomladka, ki bo pešajočo vero ohranil, tudi če konsumna društva propadejo. Sploh pa se nam sedaj ni več bati propada, odkar je dr. Krek v imenu vseh Slovencev sklenil zvezo z dr. Luegerjem, ki sicer sam ne ve, kako bo ohranil svojo oblast na Dunaju, kjer mora uporabljati politični švindl že „en gros“, da se ne prekopicne tron njegovega mestnega

božanstva. Vsekakor bi bil dr. Krek lahko še več storil; pravijo, da krščanski socializem tam na Dunaju že precej pojema; orglarji po vežah in dvoriščih vrte na pr. že vse druge pesmi mesto Luegerlieda. Učegnili bi se torej danes jutri kaj neprijetnega primeriti; zgodovina nam pripoveduje, da so nevhvaležni narodi že bogove strmoglavili, in če bi uporni duh prešinil dunajske Fejake, bi tudi Luegerja brez angelja in brez plametečega meča lahko spodili iz komunalnega raja. Za ta slučaj bi bilo pač najbolje, ako bi prišel mogočni gospod kar k nam v Ljubljano. Do prihodnjih volitev bo že „meščanski klub“, o katerem zlobni jeziki doslej govoré, da je samo lepa fikcija, tako močan, da bodo naši klerikalci zmagali v vseh treh zborih in Lueger postane lahko ljubljanski župan. Šenklovski gospoda bo pa že poskrbela, da bi mu ne bilo slabo postlano. Korist bi bila dvojna, ker bi si tudi v gledališču lahko prihranili par igralcev, kajti tako izbornega komičarja, kakor je Lueger, ne bomo z lepa dobili.

Nekaj pomoči, odkoder si bodi, bi bilo našim klerikalcem po novem letu itak treba, kajti pregrešni duh se širi po deželi, da je že groza, in če se bo to tako razvijalo, ne bo kazalo drugo, kakor začeti z izganjanjem hudičev po stari fasoni.

alni minister in največji sovražnik Burov, o novi trozvezi, ki oklepa Anglijo, Nemčijo in Severno Ameriko, a že je njegov govor docela ovržen, Chamberlain pa osmešen kakor že davno noben minister. Predsednik Zjedinjenih držav Severne Amerike, Mac Kinley je v svoji poslanici kongresu z ledeno hladnostjo povedal, da alijanc Sev. Amerika ne pozna, sedaj pa se oglašajo še američanski listi ter drug za drugim zavračajo zvezo z Anglijo. Američanko časopisje napada pri tem uprav strastno splošno nesimpatičnega Chamberlaina. „Herald“ n. pr. piše, da ima Chamberlain poseben dar za izzivanje in za vtikanje v stvari, ki mu niso nič mar in katerih ne razume. Anglija bi sedaj najbolj potrebovala več modrosti Salisburyja in manj fanatizma Chamberlaina. Govoričenje Chamberlaina more imeti še težkih posledic, njegovo klevetanje Burov in širokoustno bahačenje z angleško pravičnostjo ter njegova grožnja, da bo Anglija holandski republiki razbila, more pri vseh, ki Chamberlainove politike itak ne odobravajo, vzbuditi skrajno slab vtisk. „Sun“ pa piše, da ne razume, kako more Anglija misliti, da ji je Sev. Amerika prijateljica, ko sta vendar holandski republiki v očitno prijateljskem razmerju z Zj. državami. Beseda „alianca“ se zdi vsemu američanskemu ča sopisju za razmerje Anglije in Amerike neumestna in absurdna. Ali misli morda Chamberlain, da mu pojde Sev. Amerika na pomoč, ker mu prede? Ali rabi Anglija morda pomoč proti Rusiji ali Franciji? Ako bi se kdaj snovala kaka zveza med Anglijo in Sev. Ameriko, bi ji bil Chamberlain vedno na poti. Njegovo domnevanje, da ima v Ameriki mnogo prijateljev, je docela napačno, kajti nobenega angleškega državnika ne zaničujejo v Ameriki bolj kakor njega, in nihče ni Američanom nesimpatičnejši od Chamberlaina. Tako naravnost znajo govoriti le američanski listi; kakor pišejo ti, pa mislijo tudi njihovi bralci.

Vojna v Južni Afriki.

Zdi se, da se bliža obleganju Ladysmitha konec; v kratkem mora mesto pasti in White podati se. Londonska „Times“ poroča, da je položaj v Ladysmithu vedno težavnejši, bombardement napravlja veliko škodo, živil primanjkuje in vse zveze so pretrgane. General Buller ne more preko Tugela, ker je most podrt, a novega Angleži ne morejo zgraditi radi Burov, ki stoje na levi strani reke s svojimi topovi. Tudi izpred Kimberleya dohajajo slabe vesti za Angleže. Major Scott Turner je napadel s svojim oddelkom 28. novembra na vse zgodaj Bure, ki so nočili ob hribu Lazaretto, da bi jim vzel topove. Buri so se spali, zato so imeli Angleži prvi hip vspeh. Toda ko so se Buri zavedli in uredili, so pognali Angleže s krvavimi glavami. jim ubili majorja Scotta-Turnerja ter nad 30 mož, ranili pa okoli 50. Pred Kimberleyem se zbira vedno več Burov. 3000 Burov je došlo samo iz Natala, več tisoč tudi izpred obleganega Mafekinga, tako da ima general Cronje prav močno armado, s

Tudi naši knjigotrci delajo sumljive eksperimente. Slišati je, da pripravljajo nove knjige, ki baje zopet ne bodo predložene škofjskemu ordinarijatu. Pa da človek ne bi postal melanholičen?

O repertoarju slovenskega gledališča pač ni slišati ničesar novega, toda tej intendantci ni prav nič zaupati. Čuje se, da ima v svoji miznici nekakšne drame, ki so jih spisali Cankar, Aškerc i. dr., vsak hip se lahko zgodi nesreča in ta dela se prikažejo na odru. Tudi Gangl piše nekakšen „kos“ z naslovom „Brez ljubezni“, o katerem je vsaj to precej gotovo, da ga bodo naši neboslovci sprejeli brez ljubezni.

Ad vocem drama. Mogoče je, da stojimo na pragu velikega dogodka, ki proslavi slovensko ime po vsem svetu, kjerkoli čislajo umetnost. Neki gospod, ki je tudi velik filolog pred gospodom, ima namreč že cel nov komad v glavi in sedaj išče še — idejo zanj. Ampak to mora biti ideja, ki bo vse porazila, no, in, in... take ideje žal ni dobiti za groš. Zato še ne vem pozitivno, ali pride tista, menda „po vzoru znamenitega nemškega „dramatičarja“ Lauffa ustvarjena drama — kdaj pred svetilke našega muzinega hrama.

Sploh pa je vendar mogoče, da je naš strah neutemeljen in da pridejo zopet boljši časi; kajti realizem, verizem in podobne „umetniške“ struje ginejo počasi, kar do-

katero se postavi lordu Mesthueni še četrtrič po robu. Do bitke mora priti že v kratkem. Splošno se sodi, da se zgrabita nasprotnika pri Spytfonteinu. Angleži imajo doslej že 75 000 mož v Južni Afriki do srede januarja pa jih dospe še toliko da bo štela angleška armada do 117.000 mož. Tako velikanske vojske ni rabila Anglija še proti nobenemu sovragu, a še ni gotovo, ali bo premagala kmečke Bure.

Dopisi.

Z dežele, 7. decembra. (Vera je v nevarnosti?) Pogosto se čuje o tem, kako treba sv. vero obvarovati. Vprašam pa: Čemu to? Je-li res vera pri nas v nevarnosti? Od kodi pa preti nevarnost, o kateri se razpravlja in toliko govori in piše, vedno in vedno? Kdo pa je na Kranjskem ali sploh na Slovenskem, ki dela in ruje proti veri? Ali obstoji kako organizirano društvo, eksistira kak klub ali skrivna zarota z namenom, razdirati katoliško vero? Morda stariši ne puste svojih otrok krstiti? Jim li zabranjujejo sv. birmo? Jim li prepovedujejo hoditi k spovedi in sprejemati sv. obhajilo? Morda ne stopajo odrasli radi v sv. zakon pred oltar? Ali se umirajoči ne spravljajo z Bogom? Prestopajo li Slovenci pogosto k drugim veroizpovedanjem? Ali se cerkev zanemarija? Se li nedelje in praznike ne posvečuje? So li ljudje za cerkvene potreščine gluhi? Ne kupujejo li zvonov, orgelj, oltarjev in ne žrtvujejo radi in obilo za zgradbe in olepšavo božjih hiš? Ali se branijo plačevati sv. maše in duhovniška opravila? Kje pa je več cerkv in kapelic, križev in znamenjev, kakor na Slovenskem? Se li kje drugje ljudje raje udeležijo cerkvenih opravil, procesij, božjih potov kakor pri nas? Se kje na celem svetu duhovniku bolje godi, kakor tukaj? Se li ne časti morda mej Slovenci duhovnik — zaradi stanu — še celo oni, ki čestokrat te časti vredni ni? Kaj pomenja toraj križarska vojska proti narodu ki sprejema svete zakramente, ki polni cerkve, ki zida in kinča tempelne in kapelice ter stavi križe? Ki žrtvuje za čast božjo več kakor lahko storiti zamore, ki brez ugovora plačuje duhovnika, ki da „Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega.“ Vkljub vsemu temu kličete neprestano, obupno: Vera je v nevarnosti! Zakaj slikate strahove, katerih ni, ter vznemirjate dobro, verno in Vam udano ljudstvo? Ali ne uvidite krivice in škode, katero prizadevate sebi in drugim? Čemu pa spodkopujete z večnim sumničenjem mir in slogo? Zakaj pa zlorabljate — v slab namen — hišo božjo, leco, spovednico, vero in vaše dostojanstvo? Zakaj ne opravljate svoje službe, kakor jo opravljata sodnik, davkar itd? Zakaj vendar segate čez svoj delokrog? Sodnik in davkar imata določene službene pravice in dolžnosti. Sodnik ne sme soditi netoženega ali obsoditi nedolžnega; davkar ne more odpustiti davka in ne sme svojevoljno davka zvišati. Ako ne grešim proti postavam — če plačam določene davke, pa imam mir pred sodnijo in

kazujejo zlasti angleška poročila o afričanski vojni. Tam najdete že pristno romantiko, ki pa vendar pripušča določeno tendenco — prav tako, kakor pridige nekaterih naših kapelanov.

Da niso Slovenci tako ozkosrčni, bi morali vsekakor naprositi tiste junake, naj pristopijo našemu umetniškemu društvu kot udje. Tedaj bi naši jour fixi celo lahko konkurirali s sejami našega državnega zbora glede humora. Pa, ker je to le pobožna želja, bodimo zadovoljni, da društvo tako lepo uspeva, kakor niso niti klerikalni prijatelji umetnosti v svojih najlepših sanjah upali. Tako imenitnih zabav, kakor se vršé v „Katoliškem domu“, seveda umetniki ne morejo prirejati, kajti gospod Evgen Lampe še ni pristopil društvu. Pa, vsak po svojih močeh, in dokler gospod Kalan ne da svojega blagoslova, bo že treba gledati, kako se more brez njega izhajati. Bilo bi le dobro, da poskrbi društvo kmalu večje prostore za svoje zabavne večere, kajti če so bili dosedanja že prva dva večera premajhni, ni upati, da bi se kmalu zgodil čudež, vsled katerega bi se stene razmaknile. Nadejam se pa da pride v sredo še marsikdo pogledat, kako se znajo zabavati slovenski pisatelji in umetniki, in da bo imel društveni blagajnik kmalu preveč opravka. Quasimodo.

davkarijo, in sodnik in davkar sta mi le dobra znanca, prijatelja, nasprotnika ali sovražnika, kakor baš privatne razmere nanesó... Zakaj se pa Vi, duhovniški sobratje, vtikate kot duhovniki v zadeve, ki niso z vero in našo službo v nikakoršni zvezi, ki nam dostikrat nič mar niso, ali pa se tičejo le Vaše zasobne ambicije? Ako segate v politiko, se zanimate za društva, kupčijo, kmetijo, žurnalistiko, umetnost, literaturo itd., ali ne storite vse to sebi v korist, pouk, zabavo, kot zasebniki in člani zadrug, občin, ustanov, družb in podjetij? Tedaj ne kot duhovniki, v pravem pomenu, marveč kot društveniki, zvedenci, svetovalci, sotrudniki, zastopniki. — Pri zasebnem in političnem pehanju, pri spekulacijah, pri literarnem in gospodarskem delovanju in podobnih podjetjih ne pride neposredno v poštev: ne sodnik, ne davkar in ne duhovnik, tedaj ne sodba, ne vera itd. Če bi bilo duhovnikom dovoljeno, rabiti vero, sv. zakramente in cerkev kot silo, v svoj in svojim zasebnim namenov, v korist, potem bi smel z isto pravico sodnik političnega nasprotnika ali kupčijskega konkurenta z obsodbo, davkar pa s poljudno naklado davkov uničiti... V nevarnosti vere in o brezvercih bi se ne smelo govoriti. Saj nedostaja onih znakov, kateri bi tožbe in strahove o verskem propadu opravičevali. Od kod izvira toraj Vaša skrb za obstanek vere, in zakaj tarnate o njenem propadu? Kako pa zasledujete očitni verski propad? Po katerem merilu pa opazujete versko propadanje posameznikov in družin? Se li da sploh verski čut presojati nekako tako, kakor toplota, teža, napetost, vlaga in vzdržnost? Se sme li in zamore versko mišljenje brez izjeme pri raznih stanovih po jednem in istem koptu presojati? Ali ni bistvenost „jedro“ vere morala? Ni li življenje posameznika, družin in množin odvisno od odgoje, od šeg, krajevnih razmer, skratka: od zunanjih vplivov? Se li ne spreminjajo običaji in se li ne razlikujejo po stanovih in časovnih razmerah. Vplvata mar krojač, črevljan in klobučar na moralno mestjanov in seljanov, težaka, obrtnika, uradnika, prosjaka, bogatina, vojaka, trgovca, kmetovalca in plemenitaža? Jeli bistveno ali nosi duhovnik „kanone“ ali pantalone, kmet jerhaste ali dolge suknene hlače? Se liniso pri nas v zadnjih letih razmere močno spremenile? Ali sta pri tem prevratu prizadeta krščansko mišljenje in morala? Ali je versko čutje v dobi 30—40 let oslabele, postaralo? So li katoličani iz prešlih let strohneli, ali res brezverci postali? Ne, ne! To trdite le Vi. Oni so ostali, kar so bili. A Vi, ki očitate brezverstvo vsakemu, ki ni jednega duha z Vami, ste drugi — od onih različni, ki so bili pred Vami. Sedanjikom hočete gospodariti, vsem ukazovati, vse po svoje urediti. Ali ste pa v to tudi poklicani? Ne, ne! Ko bi to bili, bi se Vam posvetnjaki uklonili. Toda duhovniki nismo v to poklicani! Ko bi se tega zavedali vsi, ne bilo bi prepira in velik bi bil uspeh vzajemnega truda v čast in korist naroda in domovine. Storitve svojo domoljubno dolžnost in nehaite begati ljudstvo z abotno bajko: „Vera je v nevarnosti“, in neslano in zlobno psovko: „brezverci“, spoštujte svojega bližnjika, saj je očitno, da so ravno tisti, ki se kot brezverci najgrje obrekujejo, vsaj tako moralni in pošteni, kakor mi.

Star duhovnik.

Iz Košanske doline, 6. decembra. Cenjeni gospod urednik! Delajte pokoro za liberalne Vaše grehe in spokorite se, dokler je še čas, ker huda Vas čaka, če ne na tem pa na onem svetu; prišel bo strašni dan sodbe, kakor nam je povedal pred kratkim na leci vredni naš g. kapelan, ko bo pastir ločil ovce od kozlov in jih sodil po zasluženju, pa ne sam ampak pomagali mu bodo gospodje kapelani Rudolf etc. etc. in tudi on sam, g. Lenasi. In takrat Vam gorje, ti gospodje Vam gotovo ne prizanesejo! Bodite z menoj vred hvalni g. Lenasiju, da nam je še o pravem času oznanil to dejstvo, ki nam bo postalo tako usodonosno, ker kdo bi si le misliti upal, da se v od vsega sveta pozabljenem Št. Mihelskem farovžu odgaja sodnik za poslednji dan! Pa še nekaj, opravljajte dobra dela in delite darove, posebno duhovnim gospodom in pošljite kak prispevek za Št. Mihelsko konsumno društvo, ki se s tako velikimi zaprekami in težavami ustanovlja, ker kakor nam je v nedeljo 3. t. m. gosp. kapelan na leci zagotavljal, bo tisti grozni, dan ko bo g. kapelan za sodnika

povzdignjen, Najvišji rekel: „Kar ste duhovnom storili, meni ste storili, kar ste jim dali meni ste dali“. Pošljite torej darov kolikor mogoče, saj gospod rad sprejema darove in če še par dobrih besedij o konsumnem društvu navržete, zagotavljam Vas da si pridobite vsaj enega prijatelja in milostivega sodnika za ono kritično uro. Še en ceneji način pridobiti si naklonjenost njega mogočnosti g. kapelana vem: Poberte po Vaši pisarni vse stare in nove Glasnike, Slov. Gospodarje in Slov. Liste in kar imate takih listov in jih pošljite našemu sodniku in spe, — rabi jih za razdelitev med šolske otroke, da se ti s čitanjem teh časopisov v sveti veri utrjujejo. Ravno sedaj imate za to najlepšo priliko, ker sem zvedel, da je g. Lenasiju teh listov vsled preobilne radodarnosti zmanjkalo.

N.

„Luč ubožcev.“

(Dalje.)

Vsake žareče telo izžareva ne samo svetlobne, temveč tudi gorkotne žarke. Za proizvajanje gorkote in svetlobe pa je potrebna gotova energija. V pojasnjevanje sorodstva med „gorkoto“ in „svetlobo“ nečem tu preiti, ker bi dovedlo predaleč, rabim pa tu „gorkota“ in „svetloba“ kot dva popolnoma ločena pojma z ozirom na kratkost in namen članka, naj se mi to ločenje dovoli.

Ako si tedaj hočemo prikrojiti izborni svetilko, ki bo hkrati tudi cenena, treba nam je izbrati tako tvarino, ki kolikor mogoče vso vporabljeno energijo pretvori v svetlobo. Energija, ki se pretvori v gorkoto, je za nas v slučaju razsvetljave izgubljena in še celo zoperno se pojavlja ta izguba, ker škoduje materialu svetilke, razgreva ozračje, in še mnoge druge neprijetnosti se pojavljajo.

Pri običajnih naših žarnicah je to razmerje silno neugodno; le 3% vporabljene električne energije služijo namenu razsvetljave, ostalih 97% pa se pojavlja kot gorkota; pri obločnicah je nekoliko ugodnejše, ker gre le do 90% vporabljene energije v izgubo. Ti rezultati nam kažejo, kako neracionalna in neekonomična je naša razsvetljava, poleg jako dragega proizvajanja električnega toka! V obeh treba novega principa.

Da je pri obločnicah ugodnejši efekt, provzroča višja temperatura ogljenih klincev potom svetlobnega loka, zakaj, čim višja je temperatura žareče substance, tem ugodnejše je razmerje med svetlobo in gorkoto. Pri sedanjih žarnicah pa pač ni misliti iz praktičnih ozirov na zvišanje temperature, ker ogljeni locenj tega ne more vzdržati. Umljivo je tedaj, da na tej poti ne pridemo pri sedanjih žarnicah do boljšega svetlobnega učinka.

Treba je tedaj, kakor že prej omenjeno, ako se hoče slabše izboljšati, nadomestiti ogljeni locenj naših žarnic s takim žarečim telesom, ki razpošilja kolikor možno malo gorkotnih žarkov, in se tedaj pretvarja električna energija skoro docela v svetlobo.

Do jednega zaključka je prišel vsekakor tudi Auer z ozirom na plinovo razsvetljavo. Saj je tudi pri plinovi razsvetljavi nositelj svetljivosti — oglje z istim nedostatkom kot pri žarnici. Zapustil je stališče nepopolnega zgorevanja v svrhu tvorjenja svetlobe ter izumil sedaj pač svetovno znano Auerjevo „vrečico“, katera je provzročila nenavaden napredek na polji umetne razsvetljave. S to izumitvijo si je pridobila električna razsvetljava nevarnega konkurenta.

Da se je izboljšala plinova luč, treba je bilo novega principa. Isto je pri Nernstovem*) izumu. Tu je tedaj analogon. In Nernst sam priznava, da ga je pripeljal ravno Auerjev izum do raziskovanja, kako po enakem principu izboljšati in poceniti električno luč. O tem razmotrivanji mogoče o priložnosti v posebnem članku nekoliko več.

Dr. Nernst se je na podlagi eksperimentov prepričal, da postanejo zmesi oksidov, n. pr. magnezije in porcelana pri visokih temperaturah izborni prevodniki elektrike. In to je vzel za podlago svoji novi žarnici.

*) Tako je pravilno čitati ime v štev. 281. Dalje naj se popravi „preko tokov“ v „prehod tokov“.

Nernstova žarnica se osobito v jednem oziru razlikuje od sedanje, kar je precejšnje praktične vrednosti. Pri plinovi, električni žarni in obločni luči je ogelje žareče telo, ki emitira svetlobne žarke; žareče ogelje se pa na zraku kemično pretvori, izgori; neizgorljiva telesa Nernstove žarnice pa imajo nasproti oglju to prednost, da nima do njih zračni kisik nikakega pretvarajočega vpliva. Tega žarečega telesa tedaj ni treba zapirati v brezračni prostor, to dejstvo odstranja tedaj vse tiste nepravilnosti in napake, ki se navadno združujejo z izsesovanjem navadnih žarnic. Svetloba teh Nernstovih teles je glede barve dokaj jednaka dnevni svetlobi in tedaj ne seva vijoličasto kot obločnice ali pa zelenkasto kot Auerjeve plinove žarnice.

Nova žareča telesa (majhni cilindri iz magnezije, kateri so 15 mm dolgi in imajo 2 do 3 mm v premeru) sestojajo iz slabih prevodnikov elektrike in jih je treba, da tok dobro prevajajo, segreti približno do 700° C; v tem oziru so ogljeni locnji navadnih žarnic mnogo na boljšem.

Pri praktični uporabi se najlažje zgreje Nernstovo žareče telo z gorečo vžgalico; če je pa Nernstov locenj proti zunanjim vplivom zavarovan s stekleno „hruško“ kakoršnekolik oblike, tedaj je na spodnjem delu te hruške odprtina, pri kateri lahko s špiritovim užigalom „prižigamo“ električno žarnico.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. decembra.

— **Osebnosti.** Sodni pristav v Slovenski Bistrici g. Ludovik Wenedikter, je imenovan sodnim tajnikom pri okrožnem sodišču v Mariboru, sodni pristav v Laškem trgu g. Hubert Wagner, je imenovan okr. sodnikom v Šmarji pri Jelšah, okrajni sodnik v Šmarji pri Jelšah gosp. dr. Jurij Kristof pa je premeščen v Železno Kapljo. — Učitelj-voditelj v Črešnjem g. Fran Delcort je premeščen Ostrožno-brdo.

— **Nemški binkoštni program se izvršuje.** Zato se najbolj peha pravosodni minister Kindinger. Na drugem mestu beležimo, da je imenovan sodni pristav Hubert Wagner okr. sodnikom v Šmarji pri Jelšah. Wagner je strasten nemški nacionalist in ne zna zadosti slovenski, da bi mogel opravljati svojo službo tako, kakor zahteva interes justice. To je pa toliko pomembnejše in usodnejše, ker je v Jelšah še sodni pristav, ki ne zna slovenski. V okraju, kjer je 99% Slovencev in komaj 1% Posilincev, sta oba sodna funkcionarja na rodovega jezika nezmožna. Kaj tacega se niti v Kamerunu ne zgodi!

— **Komedija krščanskih socialistov.** Kdor zna, pa zna. V ponedeljek je „Slovenec“ poročal, da so tudi slovenski krščanski socialisti poslali svoje zastopnike na shod krščansko socialnih delavskih društev. Ta shod je imel namen, vstvariti skupno politično organizacijo. Z njim se je hotelo postaviti vse krščansko socialno delavstvo pod dunajsko komando. Posl. Prochaska je posebej povdarjal, da govori v imenu ne le nemških nego tudi slovenskih in čeških krščanskih socialistov, a poročal je o skupni organizaciji. Najvažnejša točka organizacijskega načrta je bil nasvet, da se uvede strankarski davek. Ko bi ne bilo šlo za skupno organizacijo, bi se slovenski zastopniki ne bili mogli udeležiti razprave in glasovanja. A „Slovenec“ je sam poročal, da se je to zgodilo in je s tem le potrdil, kar smo mi očitali krščanskim socialistom, da so namreč vstopili v nemško krščansko socialno stranko. Naj se „Slovenec“ zvija kakor hoče, resnica ostane vendar to, kar smo pisali. Vodja krščanskih socialistov je v četrtek srečno spoznal, da je naredil veliko budalost, ko je privolil, da so se slovenski krščanski socialisti udeležili tega shoda. V soboto je dr. Krek že pri vsprejemnem večeru v „Franziskanerkellerju“ rogovilil, v nedeljo sta klaverna zastopnika slovenskih krščanskih socialistov sodelovala pri stvarjenju skupne politične organizacije, štiri dni pozneje pa je prišel dr. Krek in telefonično vse to počenjanje obsodil kot narodno izdajstvo. Kako smešni junaki so pač ti krščanski socialisti s svojim voditeljem vred, ki štiri dni po shodu obsoja to isto, kar se prej gotovo ni zgodilo brez njegove vednosti in brez njegovega privoljenja.

Shod, ki se je vršil na Dunaju, nima drugega pomena, ko da so krščanski socialisti z njim svojo kroniko obogatili za novo blamažo in da imajo nekateri siromaki priliko poizvedovati, kako se da za njihove krvavozaslužene krajcarje na Dunaju — „krokati“.

— **Repertoar slov. gledališča.** Jutri, v nedeljo, dne 10. t. m. poje se četrtnkrat v sezoni tako izborna uspeša, veličastna opera klasične vrednosti Smetanov „Dalibor“. Pri tej predstavi poje ulogo Daliborja prvokrat tenorist gospod Anton Lebeda in ulogo Vida poje gospod Desari, ostale glavne vloge poje gospodični Carneri in Noëmi, ter gg.: Noll, Pestkowski in Polašek, kakor pri prejšnjih predstavah te opere. Ker je želja intendance, da naj se vse pri slovenskem gledališču angažovano oboje jednako in svojim zmožnostim primerno razvija in v umetnosti raste, izročila se je sedaj uloga Daliborja prvokrat gospodu Lebedi, da se mu s tem poda prilika skazati svoje zmožnosti in se pridobi merilo za njega umetniško uporabljanje na slovenskem odru v bodočnosti. Gospod Lebeda je ulogo Daliborja v praški operni šoli Parš-Žikež s posebno pridnostjo in natančnostjo v petji in mimiki študiral, kakor ga je tudi v Ljubljani v preteklih mesecih gospod Inemann v mimiki poučeval. Pričakovati je uspeha. Prepričani smo, da bo prekrasna in pristrčna glasba Smetanova tudi četrtnkrat v sezoni našla za pravo umetnost in napredek naše kulture navdušenega občinstva.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj so ponovili narodno igro s petjem „Od stopnje do stopnje“. Gospa Polakova je dobila šopek. V koncertu II. dejanja so nastopili to pot gđ. Noëmi, gđ. Carneri in g. Pestkowski ter jim je občinstvo toli viharno ploskalo, da sta morala gđ. Carneri in Pestkowski dodati vsak še po eno pevsko točko. Gledališče je bilo razprodano.

— **Onemogla maščevalnost!** Odvetnik Jabornegg je predlagal v zadnji seji mestnega sveta v Celju, naj se odpravijo takozvane kramarije po vežah. Od kod nakrat tolika neprijaznost napram ubogim razprodajalkam? Nagibe je zopet iskati v politični strasti, kakor je temu sploh pri vseh ukrepih in nasvetih v zbornici celjskih očetov. Slovenska kramarica Zakotnik, katera ima v treh ali štirih vežah v Celju svoje razprodajalnice, imela je toliko poguma, da je tožila celjskega policista Urcha ter celjskega „meščana“ čorbarja Gollitscha. Oba sta dobila za surovo postopanje primerno plačilo. Da se nad slabotno žensko maščuje, stavlja je omenjeni odvetnik predlog na odpravo vežnih kramarij. In pri znanih neznanih čutilih mestnega magistrata je prav lahko mogoče, da uničijo nedolžno osebo.

— **Shod spodnještajerskega učiteljskega.** Iz Maribora se nam piše: Po Črneju sklicani shod za novo organizacijo spodnještajerskega slovenskega učiteljskega se je jalovo obnesel. Ako bi slučajno ta dan ne bilo napovedano zborovanje učiteljskega društva za mariborski okraj, in če bi ne bilo došlo par drugov iz drugih okrajev — bili bi odzvalci Črnejevi pač v takem številu, da bi se niti ne moglo govoriti o kakem „shodu“, kar itak — ni bil, kajti z vsem bilo je zbranih učiteljskih oseb okoli 50! Jedro vsega besedičenja je bil: Slov. „jugovci“ so brezverci in grobokopi naroda. V utrditev teh izjav navajali so se citati iz sv. pisma, izrekli raznih inonarnodnih filozofov itd., katerih pa dotični „frazerji“ niti sami ne umejo. Tendence temu „shodu“ je bila razdvojujoča. Hudiča slikajo na steno, — kje je? Grobe kopljejo, a komu? — — — Pokazalo se je, da „Slov. Gosp.“ ni zaman ruval, da je njegovo natolcevanje našlo pristašev v vrstah slovenskih učiteljev na Spodnjem Štajerskem, kar se jim je tudi v brk povedalo. Kumovat prišel je celo učitelj s Kranjskega, ki je bil frekvenciant — zadnjih eksercij. Ko se je glasovalo o nekih resolucijah, ostavilo je še ostalo zavedno učiteljsko dvorano (ostali so le prvotno „poklicani“) Torej to je efekt najnovejše organizacijske struje — mej učiteljsvom našim na slovenskem Štajerskem! Bože mili, usmili se njega provzročitelja, ki bi svojega duha darove bil pač lahko posvetil bolj stvari, nego — kršenju tako težko priborjene dosedanje sluge slovenskega učiteljskega na Spodnjem Štajerju!

— **Kam naj gre?** Državni poslanec za Maribor in Ptuj, dr. Wolffhart, zaupnik bivšega naučnega ministra Bylandta je član kluba nemških nacionalcev. Ko je mej nacionalci in mej Schönererjanci nastal razpor, se je začel tudi v Mariboru boj. Dr. Glantschnigg se je postavil na čelo tistim, ki so zahtevali, da naj Wolffhart prestopi v klub Schönererjancev. Borba je bila huda. Posegel je vanjo tudi obč. svet, ki je izrekel Wolffhartu zaupanje in ga pozval, naj ostane v klubu nemških nacionalcev. Najbolj zanimivo pri vsem tem je to, da govori mariborski občinski svet v imenu vseh volilcev, dočim se Wolffhart ne upa stopiti pred volilce.

— **Boj na Goriškem se poostruje.** Stranka, zbrana okrog „Gorice“, je ustanovila nov list, ki naj dela konkurenco zelo razširjenemu in priljubljenemu „Primorcu“.

— **II. promenadni koncert vojaške godbe** je privabil včeraj popoldne zopet toliko občinstva v „Narodni dom“, da je bila Sokolova dvorana docela polna. Nabralo se je najboljšega občinstva prav kakor pri I. koncertu toliko, da se moremo na dejati vsaj še III. promenadnega koncerta. Gospod vojaški kapelnik Christoph je sestavil jako zanimiv in raznovrsten vspev in godba ga je izvrševala nad vse skrbno in točno. Občinstvo je bilo s proizvajanjem jako zadovoljno ter je izražalo svoje priznanje z najživahnejšim ploskanjem. Na vspevu je bilo tudi več slovenskih točk, kar je edino pravilno. Želeli je, da si obogatijo vojaška godba svoj repertoar tudi s točkami velikih ruskih in poljskih skladateljev.

— **Občni zbor pevskega društva „Ljubljane“** se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne v posebni sobi restavracije „Narodnega doma“ spodaj na desno.

— **Plesni venček kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“.** Dodatno k prvi notici se naznanja, da priredi klub slovenskih biciklistov svoj plesni venček za gotovo v soboto, dne 20. januarja prihodnjega leta. Zajemčena nam je razun vojaške godbe tudi velika čitalnična dvorana. Ako se bodo vrstile predstave po sedanjem sporedu, dne 20. januarja ne bo slovenskega gledališča. Vpoštevajoč govor in željo Miklavža na zadnjem Miklavževem večeru v „Narodnem domu“, naj namreč v prihodnjem letu vsa društva in posamezniki bolj pridno nabirajo za Prešernov spomenik nego se je to sedaj vršilo, je odbor sklenil v svoji zadnji seji, da se priredi omenjeni plesni venček na korist Prešernovemu spomeniku.

— **Eksplodizija v Kandiji pri Novem mestu.** V torek zvečer je pri Štemburju v Kandiji eksplodiral aparat za razsvetljevanje z acetilenom. Eksplodizija je nastala vsled tega, ker je hlapec z odprto lučjo prišel kotlu preblizu. Dasi je Krka mej Kandijo in mej Novim mestom precej ši roka, stresle so se vsled te eksplozije tudi najoddaljene hiše v Novem mestu. V Štemburju gostilni je seveda nastala panika. Eksplodizija je vrgla streho z lope, v kateri se je nahajal aparat in razbila vse šipe. Hlapec, ki jo je po svoji neprevidnosti povzročil, je bil močno opečen na rokah in na obrazu, nekemu možu, ki se je ravno tedaj peljal mimo Štemburjeve hiše, pa je bila brada osmojena.

— **Nesreča.** Iz Novega mesta poročajo: Danes, 6. decembra so našli pri Loki v Novem mestu blizu drsališča vtopljenega moža v Krki. Stal je baje pokonci v vodi. Našli so pri njem listnico z dvema desetakoma in v žepu je imel dva goldinarja in nekaj krajcarjev ter venec fig. Ker je bil včeraj Miklavžev semenj, je revež hotel bržčas svojim otrokom donesti to darilo. Vračajoč so domov se je na dosedaj neznan način ponesrečil. Za njim plaka, kakor se govori, vdova s 6 otročiči. Sodi se, da je vinjen zašel v Krko, misleč, da gre proti Bršljinu.

— **Grozovit oče.** Šele sedaj se je izvedelo, da ima posestnik F. Fabčič v Podgriču pri Št. Vidu v postojinskem okraju svojo 32letno umobolno hčer že več let v hlevu zaprto. Sirota je vsled tega in vsled slabe hrane telesno propadla, Fabčič se opravičuje s tem, da mu je blazna hči — hišo onesnažila. Stvar se je naznanila sodišču. Čudno, kako da se toliko časa ni izvedelo za to počenjanje F. Fabčiča!

— **Bela zastava** je bila na poslopju okrajnega sodišča v Litiji razobešana od

dne 1. do 7. t. m. v znak, da v tem času ni bil nihče v sodnem zaporu.

— **Okužena ladija „Berenice“ v Trstu.** V četrtek zjutraj je prišla v Trst ladja „Berenice“, na kateri so se primerili štirje slučajni kuge. Zasidrala se je pri Lacaretu. Najprej so se izkrcali kapitan Susich, njegov namestnik in zdravnik Ditttrich ki so poročali ravnatelju lazareta in štirim zdravnikom o usodi ladje in o slučajnih kuge, ki so se primerili. Kuga se je zanesla na ladjo v Santosu. Tam se je bilo primerilo več slučajev kuge in še ko je bila ladja v tem pristanu, so našli več poginjenih podgan. Dne 18. oktobra je ladja odpotovala v Rio de Janeiro. Ko je dospela tja, so bili že obveščeni o tem, da je v Santosu nastala kuga in oblastva so le nerada dopustila, da je ladja vzela premoega in nekaj kave na krov. Dne 18. oktobra je ladja odpotovala iz Rio de Janeiro a dne 30. oktobra se je primeril prvi slučaj kuge. Sledila sta mu še dva druga. Mej tem je prišla ladja do kaplverdskih otokov a v pristanu S. Vincenzo niso pustili, da bi se ustavila, nego so jo poslali v oddaljeni Porto Praia. Tam se je primeril četrty slučaj kuge. Oboleli natakari je dva dni potem, ko je ladja zapustila ta pristan, umrl. Dne 22. novembra je prišla „Berenice“ v Gibraltar, kjer jo je pozdravila torpedovka in je sporočila, da se ne sme vsidrati. Le po dolžih pogajanjih se je posrečilo, da je ladja za ogromno ceno dobila nekaj premoega. Torpedovka jo je neprestano nadzorovala. Od Gibraltara je „Berenice“ krenila v Genovo, kamor je prišla 30. novembra in od koder se je naravnost peljala v Trst. Od 17. novembra ni na ladji nihče več obolel za kugo in je vse moštvo zdravo. Za kapitanom je poročal zdravnik Ditttrich, ki je, kakor smo že povedali, konstatoval, da so podgane zanesle kugo na ladjo. Potem je bilo izkrcano vse moštvo in zdravniško preiskovano. Včeraj zjutraj je šla sanitetna komisija na okuženo ladjo. Ta je pripeljala v Trst 36955 vreč kave in 150 bal govejih kož. Kaj se zgodi s kožami in z vrečami in kako se uničijo podgane, to še ni razglašeno.

— **Novo notarsko mesto.** Ker se je ustanovila v Kobaridu okrajna sodnija, in je notar dr. Kotnik premeščen iz Tolmina v Komen, bo v prihodnje v Tolminu samo jeden notar, dočim sta bila doslej dva, zato pa se je ustanovilo v Kobaridu novo notarsko mesto.

— **Porotne obravnave.** Pri predvčerajšnji prvi obravnavi, ki se je vršila pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču, bil je 18 let stari krojaški vajenec Anton Tomšič iz Kranja, obtožen hudodelstva tatvine. Krojaškemu mojstru Konradu Pučniku v Kranju zmanjkovalo je že več let sem denarja, tako da je o priliki bilance imel nedostatka po 300—400 gld., ne da bi zamogel priti temu na sled. Tekom meseca avgusta letos zapazil je Pučnik, da mu je iz omare, ki je stala v spalni sobi, zmanjkalo 10 gld in šele tedaj utrdil se je sum, da se vrše tatvine. Naravno padel je sum na obdolženca, ki je imel vedno dosti denarja. Tomšič je sicer tajil, a ko se je preiskal njegov kovčeg, našlo se je v njem za 1085 gold. gotovine. Obdolženec opravičeval se je s tem, da je ta denar našel letos v Ljubljani v Kolodvorskih ulicah. Ta sam na sebi neverjetni zagovor izkazal se je povsem neresničnim, kajti po dopisu ljubljanskega magistrata ni bilo nič naznanjeno, da bi bil kdo izgubil tako svoto. Po izpovedbah prič pa se je dognalo, da je imel Tomšič že par let sem vedno dosti denarja; kupoval si je pogosto novo obleko, živel je izredno dobro, si kupil uro itd. Od doma pa ni dobival denarja in napojnine od strank absolutno ni mogel toliko dobiti. Priča Martin Demšar pa je izpovedal, da si je obtoženec dal pri njem napraviti ključ od hišnih vrat in pa kjuč od neke omare. S tem kjučem pa se odpira ravno omara, v kateri je imel Pučnik denar. Končno pa je obtoženec tudi sam priznal, da je vzel jedenkrat iz omenjene omare „par goldinarjev“. Uvažuje ta dokazilni material potrdili so porotniki soglasno vprašanje glede hudodelstva tatvine, vsled česar je sodišče Tomšiča obsodilo na pet let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno. — Pri drugi obravnavi sedel je na zatožni klopi 43 let stari delavec Jurij Bergant iz Dvorij, obtožen hudodelstva tatvine. Bergant, ki se je od meseca julija letos naprej, prišedši iz Švice, brez

dela potepal po Gorenjskem, ukradel je 4. septembra Edvardu Šimnicu v Kranju pu-rana, ga zaklal in odnesel. Pri tem pa je bil zasačen in je zasledujočim z odprtim nožem pretil. Obtoženec bil je krivim spo-znan in obsojen na 18 mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno.

— **Izpred porotnega sodišča.** Za danes določeni obravnavi Gabršček contra Medvešek in Koblar contra Malovrh sta obe odpadli, ker so se stranke poravnale. Gosp. Gabršček je odstopil od tožbe vsled intervencije naprednjega učiteljstva v Ljubljani in naše stranke, da odpade klin mej učiteljstvom in „Sočino“ stranko.

— **Železnica Velenje-Spodnji Dravburg** se odpre v četrtek dne 14. decembra.

— **Roparski umor.** V Radomerju pri Ljutomeru je ustrelil neznan zločinec 54-letno vdovo Marijo Gaberc v njenem stanovanju ter jo oropal za 25 gl.

— **V vlaku porodila.** Marija Javk, služkinja v Kranju, se je včeraj zjutraj od-peljala z vlakom v ljubljansko bolnico, da bi tukaj porodila. Toda med vožnjo se je tako pretresla, da je že blizu Škofje Loke na vlaku povila brhkega sinčka. Mater in otroka so pripeljali v Ljubljano, kjer je materi prvo pomoč dal dr. Illner, na to pa so ju odpeljali v bolnico.

— **Drsališče na trnovskem „Kernu“** bode prihodnje dni odprto in tudi šolski mladini proti mali pristojbini na razpolago.

— **Na cesti.** Josip Gradišar, klju-čarski pomočnik v Rebru št. 3 je prišel dne 7. t. m. okoli 10. ure zvečer po Gosposkih ulicah in se je pred hišo št. 12 zgrudil na tla. Vrgla ga je božjast. Ljudje so poklicali zdravnika in ga prenesli v deželno bolnico.

— **V Ameriko** se je odpeljalo iz Ljubljane meseca novembra 188 oseb. S temi pa je hotelo popihati v Ameriko 5 mladeničev, kateri so še podvrženi vojaški dolžnosti, pa so bili tukaj prijati.

— **Aretovanje.** Policija je včeraj pri-jela in zaprla bivšega trgovca Jerneja Reitzza, ker je na sumu, da je dne 4. t. m. ukradel vladnemu svetniku dr. Alojziju Valenti zimsko suknjo in klobuk.

— **Zima, burja in zameti.** Pretekli četrtek dobili smo za „Miklavževo darilo“ najprvo dežja, popoldne pa je nadvladala burja in začelo je proti petim popoldne mesti in metlo je včeraj cel dan in celo noč. Temperatura je padla od + 3° R na — 4° R in sneg je dosegel na prostem vi-sočino 15 cm. — Po Notranjskem so nastali tu in tam že mali zameti po cestah in že-leznici, snega pa je po deželi 18 cm na debelo. Divjačina je mraz in sneg prepodil v nižave, tiče prignalo je v bližino člove-ških bivališč in vse kaže, da letos zima ne misli na šalo! Na železnici do zdaj vlaki niso imeli še nikake znatne zamude.

* **Papež bolan.** Leo XIII. se je pre-hladil in mora ležati. Vsi sprejemi in seja konzistorija so odpovedani. Papežev zdrav-nik, dr. Lapponi upa, da okreva bolnik že v par dneh. Ker pa je papež jako slab, je možno, da se ga loti še kaka bolezen, kateri bi ne mogel več ustavljati se.

* **Brat mesto brata v ječi.** V zagreb-ški kaznilnici je bil od 7. novembra t. l. neki Gjuro Mikan, da presedi ondi šestme-sečno kazen. Te dni pa se je dognalo, da bi bil moral priti v ječo njegov brat Miko. Gjuro je priznal, da sedi mesto brata, a — nerad, nego prisiljen. Primorala sta ga k neprostovoljni žrtvi oče in brat. Sedaj pa sta zaprta oba: Gjuro in Miko.

* **Krut mož.** Orožniki so v Djakovu zaprli kmeta Marka Tomaševiča, ki je gro-zno trpinčil svojo ženo. Upregel jo je poleg konja v voz in jo neusmiljeno pretepal. Vso razbito je potem zapiral v klet. Tomaševič se izgovarja, da mu jo bila žena nezvesta, in da jo je radi tega na tako krut način kaznoval.

* **18leten roparski morilec.** Rudolf Pfeifer, 18letni hlapec posestnika Hoferja v Leonfeldenu na Gorenjem Avstrijskem, je 28. okt. napadel s semnja vračajočega se urarja Brandstetterja ter mu s sekiro štiri-najstkrat presekal glavo. Potem je ubitega oropal. Ker so pri mrtvem našli manšeto in sekiro, je orožništvo kmalu dognalo, kdo je morilec. 18letni Pfeiffer je pri obravnavi v Lincu priznal, da je čital brošuro o Rozsi Sendorju, velikem ogrskem roparju, ki je bil z 18 leti tudi prvikat morilec. Pfeifer je hotel Sendorja posnemati. [Sodišče mu je prisodilo 18 let teške ječe.

* **Služba krvnika razpisana.** Ker je umrl krvnik Seyfried, razpisuje deželno višje sodišče na Dunaju službo krvnika s sedežem na Dunaju. Plača je 420 gl. na leto, 105 gl. starostne letne doklade, 105 gl. stanarine in 210 gl. za dva po-močnika. Prošnje treba doposlati do 22. t. m.

* **Župana ustrelil je v Rietiju na Itali-janskem neki potepuh,** ker mu je napravil slabo spričevalo o njega npravnosti. Ustrelil je župana sredi ceste.

* **Konec lepe dame.** Te dni je umrla v Parizu grofica Castiglione, ki je bila med najkrasnejšimi lepoticami dvora Napoleona III. Nekaj časa je bila tudi cesarjeva lju-bica, dokler je ni cesarica siloma pregnala. Na svojo starost se je umaknila iz družbe in bajne ni prišla celih 20 let na ulico. Okna je imela vedno zaprta in tudi po dnevi so gorele pri nji ves dan sveče. Svojega moža je docela uničila in mu za-pravila ves imetek.

* **Kriminalna statistika za London.** Ravnateljstvo londonske policije je izdalo statistično poročilo za l. 1898. Delokrog policije obsega 688 angleških [kvadratnih milj. Policijskih močij je 15.694, ki so zasledile 19.555 zločinov in prestopkov. Med temi je bilo 18 umorov. Usmrčenih je bilo 8 morilcev, 1 je ušel, 3 so se sami usmr-tili, 4 so zblazneli in 2 niso našli. Ako se pomisli, da šteje London 2 in pol milijona ljudij, in da je med temi okoli 100.000 taci, ki so znani policiji kot vsega zmožni propalice, se je čuditi, da se je prepetilo v celem letu samo 498 vlomov.

Telefonična in brzajavna poročila.

Dunaj 9. decembra. V današnji seji nagodbenega odseka so Čehi s spretnim izkoriščanjem položaja spravi-li vlado in levico v veliko stisko. Šlo je za to, v kateri vrsti se naj razpravlja o nagodbi. Vladi je bilo na tem, da naj se rešita najprej zakon o razdelitvi užitnin, potem zakon o kvoti in šele potem ostali, že s § 14. uve-ljavljani nagodbeni zakoni, saj ostanejo slednji v veljavi, tudi če sedaj ne pri-dejo na razpravo, dočim morata prvo-imenovana zakona še pred novim le-tom rešena biti. Bilinski je predlagal, naj pride razdelitev užitnin najprej na vrsto, potem kvota in nazadnje nagod-bene predloge. Stransky se je temu uprl, povdarjaje, da je to tako nena-ravno, kakor če bi kdo hotel suknjo prišiti na gumb, ne gumba na suknjo. Gross, Menger in Abrahamowicz so pritrdili Bilinskemu, Berner pa Stranskemu, in odsek je z večino glasov sprejel Bilinskega predlog. Potem bi se bil moral določiti poročevalec za zakon o razdelitvi užitnin. To odločno poročilo so hoteli izročiti Šukljeju. V tem so Čehi izračunali, da postane odsek ne-sklepčen, ako zapuste dvorano, in odšli so res takoj vsi. Odsek je bil ne-sklepčen. Poslani so bili sicer sluga na vse strani in privlekli kar se je do-bilo članov, toda toliko jih niso dobili, da bi bil odsek sklepčen postal. Na to se je večina začela s Čehi pogajati, in ko se je Čehom zagotovilo, da se začne najprej razprava o § 14. zako-nih in šele potem o razdelitvi užitnin, vrnili so se v dvorano. Z njih privo-ljenjem je bil Dzieduszycki izvoljen poročevalcem za zakone, izdane s § 14. Razprava se je začela popoldne ob 3. uri. Čehi so torej dosegli, da se razprava ne bo vršila v tisti vrsti, kakor je hotela vlada, nego tako, kakor so oni hoteli.

Dunaj 9. decembra. Poljski klub je po daljši debati sklenil, da bo gla-soval samo za dvamesečni budgetni pro-vizorij, dočim zahteva vlada, naj se jej dovoli štirimesečen provizorij.

Dunaj 9. decembra. Gospodska zbornica bo imela prihodnjo sejo dne 19. t. m. Doslej še ni gotovo, če odobri zakon o odpravi časnškega kolka. Kon-servativci so močno proti odpravi tega davka.

Dunaj 9. decembra. Poročila „Po-litik“ in drugih listov o vzrokih izstopu drja. Fořta iz češkega kluba niso res-nična. Fořt je izstopil, ker je pri gla-sovanju bil sprejet predlog, naj se budget obstruira. Ta predlog je bil sprejet

z vsemi proti njegovemu glasu. Zajedno je klub z 31 proti 17 glasom odklonil predlog glede principialne obstrukcije, in se izrekel za obstrukcijo od slučaja do slučaja.

Praga 9. decembra. „Nar. Listy“ prijavljajo poziv na poslance, v kate-rem jih rote, naj napno vse sile in naj pritegnejo vse rezerve, da se pokaže, kakšen faktor so Čehi tudi tedaj, kadar so izolirani. Če so doslej bili rezervi-rani, je to izhajalo od tod, ker so upali, da jim vlada preskrbi satisfakcijo, ali da izposluje privoljenje Nemcev za zo-petno uvedenje češkega notranjega je-zika. Temu je zdaj konec, in začne se 14dneven ljut boj. Čas obzirnosti je zdaj minul.

Rim 9. decembra. S privoljenjem poslanske zbornice je bil aretovan po-slanec Palizzola, ki je obdolžen, da je kot vodja „Mafie“ provzročil umor ba-rona Notarbartola.

Bruselj 9. decembra. Ustaja Ho-landcev v Kaplandiji se hitro razširja. Postala je že tako velika, da sta an-gleški diviziji French in Gatacre po-vsem paralizovani.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica na Slapu pri Vipavi.** V mesecu novembru vložilo je 9 strank 36865 K 60 h, dvignilo pa je 5 strank 1372 K, torej več vložilo 35493 K 60 h. Denarni promet meseca novembra je 90865 K 16 h. Razvidno je, da ta posojilnica jako napreduje, odkar je pričela na dveh krajih poslovati t. j. na Slapu in v Vipavi. — Če bode tako napredovala, kakor je v pre-tečenem mesecu začela, potem si smemo častitati. — Priporočamo jo kar najtopleje, ker je res vredna vsestranske podpore, ter daje mnogo več garancije za hranilne vloge, nego klerikalna Hranilnica in posojilnica v Vipavi.

— **C. kr. trgovinsko ministrstvo** naznanja tukajšnji trgovinski zbornici, da daje sanitetna direkcija v Zofiji na znanje, da bode dne 19. decembra t. l. pri onot-nem finančnem okrožnem uradu ponudbena razprava radi dobave medikamentov, le-karniških potrebščin in kirurških obvez, ki se bodo potrebovali za državne bolnice in ambulatorije v teku treh let, t. j. od 1. januarja 1900 do 31. decembra 1902. Pri-bližna dobavna vrednost znaša 115.000 frankov. Natančnejši dobavni pogoji so ob delavnikih na ogled pri omenjenem finanč-nem uradu ali pa pri sanitetni direkciji.

Ker me je gospod kurat in arhivar Anton Koblar pri c. kr. deželni kot potorni sodniji v Ljubljani obtožil zaradi razža-ljenja časti, izdam, da se ognem razpravi, sledečo:

izjavo.

Obžalujem, da sem dne 22. aprila t. l. opoldne v „Zvezdi“ napadel in razžalil gospoda kurata Koblarja in obžalujem tudi, da sem to dne 24. aprila t. l. v „Sloven-skem Narodu“ priobčil in tam gospoda kurata imenoma imenoval.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1899.

Miroslav Malovrh.

Darila.

Uredništvu našega listasa poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. V. K. in K. F. v Radečah pri Zidanem mostu 15 K (in sicer namesto venca na krsto starega Kamni-karja 4 K 62 vin. biljardni klub pa 10 K 38 vin. kot pribitek). — G. Ivan Sajc v Slov. Gradcu iz nabiralnika v hranilnici v Slov. Gradcu 8 K 6 vin. — Skupaj 23 K 6 vin. — Živeli darovalci!

Za Prešernov spomenik: G. Kljuka v Kamniku 30 K nabral pri koncertu slavnega sa-lonskega orkestra pod vodstvom g. Parme na 99 rojstni dan dičnega Prešerna. — Živeli nabiralec in darovalci!

Za učiteljski konvikt v Ljubljani: G. Janko Žirovnik, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano 10 K mesto venca na krsto svojemu tastu Peter Mayerju. — Svoto smo izročili g. blagajniku J. Dimniku.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni doma-čega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, kakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošlila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchauberg 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, sraznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (59—16)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolestij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indis-pozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanji ali telesnem zaprtji. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo pre-bavljanja ter isto mirno povspesujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata.

Za 8 krajcarjev 34.000 kron.

Odkar je v navadi, da se srečo išče v loterijskih srečkah, se ni vršilo še nobeno žrebanje, katero bi nudilo svojim udeležnikom toli ugodnih do-bitkov, kakor velika dobrodelna loterija poliki-ničnega društva, kajti pri 6 žrebanjih loterije (namreč od 4. januarja do 6. marca prih. leta) izvele se bode razen izvanredno mnogoštevilnih ter dragocenih dobitev, glavni dobiček v znesku 100.000 kron in pet glavnih dobitev po 20.000 kron. Ker pa igra vsaka srečka pri vseh žreba-njih, nudi se udeležnikom prilika dobiti z eno srečko, ki velja le jedno kruno, vse glavne dobitke k skupnem znesku dveh tisoč kron. Tedaj se riskira pri vsakem žrebanju smešno mali znesek 8 krajcarjev, to je vrednost jedne cigare, mej tem, ko se lahko dobi v slučaju sreče 34.000 kron. Ker so srečke, tudi tiste, katere so bile že izvete, dobre za nadaljna žrebanja ne da bi se kaj do-plačalo, je tedaj v interesu kupca srečke, da si to dobitno priliko že pred prvim žrebanjem pre-skrbi. Na zahtevanje se izplačajo dobitki v goto-vem denarju z 20% odbitkom. Srečke se dobi-vajo po 50 kr. v vseh običajnih prodajalnicah.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 35.

Dr. pr. 973.

V nedeljo, dne 10. decembra 1899.

Četrtnkrat;

DALIBOR.

Velika narodna opera v 3 dejanjih. Besede Wen-ziga, poslovenil J. Finžgar. Glasbo zložil Bedřih Smetana. Kapelnik g. Hilarij Benisek. Vprizoril režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetak ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava v torek, dne 12. decembra: Drugikrat: Opera „Faust“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. decembra: Ivan Juhn, umirovljeni železniški uradnik, 75 let, Bleiweisova cesta št. 13, srčna hiba. — France Kemperle, umirovljeni ra-čunski oficial, 83 let, Bleiweisova cesta št. 9, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 4. decembra: Marija Ana Nosan, stre-žnica, 77 let, ostarelost. — Anton Žvokelj, delavec, 36 let, jetika.

Dne 6. decembra: Ana Prelesnik, posest-nikova hči 2 leti, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m. Srednji dnevni tlak 736-0 mm.

Dec	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vet ovi	Nebo	Padačina v 24 urah
7.	9. zvečer	730-2	-1-0 sr.svzhod		sneg	
8.	7. zjutraj 2. popol.	730-5 730-7	-5-0 sr.vzjvzh. -5-3 p.m.szah.		sneg sueg	5-0 mm
9.	9. zvečer	732-2	-6-4 p.m.svzh.		sneg	
9.	7. zjutraj 2. popol.	732-1 732-2	-5-8 p.m.jvzh. -5-9 sr. jvzhod		oblačno oblačno	11-6 mm

Srednja temperatura četrta in petka —0-1° in —5-6°, normale: —0-6° in —0-7°.

Dunajska borza

dne 7. decembra 1899.

Skupni državni dolg v notah	99	gl.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebra	98		90	
Avstrijska zlatna renta	116		50	
Avstrijska kronska renta 4%	99		45	
Ogerska zlatna renta 4%	116		50	
Ogerska kronska renta 4%	95		05	
Avstro-ogerske bančne delnice	910		—	
Kreditne delnice	377		50	
London vista	120		82 1/2	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59		05	
20 mark	11		79	
20 frankov	9		50	
Italijanski bankovci	45		15	
C. kr. cekini	5		69	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne broke po 2, 3, 5—10 gl.

Globoko užaljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočnemu dopadlo našo ljubljeno soprogo, oziroma mater in sestro, gospo

Ano Mrak

danes ob 8. uri zjutraj po daljši bolezni, previdno s sv. zakramenti za umirajoče, v 35. letu svoje starosti, v boljše življenje poklicati.

Pogreb drage rajnice bode v pone-deljek, dne 11. decembra t. l., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Marije Te-rezije cesti št. 14 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 9. dec. 1899.

Valentin Mrak, soprog, Marija, hči. Va-lentin, sin.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancom, ki so tako v dolgi boleznini, kakor ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, deda, tasta, gospoda

Petra Mayr-ja

izkazali toli ljubeznivosti in spoštovanja do ranjkega izrekamo najtoplejšo zahvalo. Najtoplejšo se imamo zahvaliti vpo-sebej na mnogobrojni udeležbi sl. doma-čega občinstva, istotako občinstva bližnje in dalnje okolice. Posebno zahvalo izra-žamo „sl. prostovoljnemu gas. društvu“ na spremstvu, sl. pevskemu zboru „Na-rodne čitalnice“ na gniljivem petju pred ločitvijo od časnega bivališča, kakor „sl. moškemu pevskemu društvu Kranj“ za isto ob gomili njegovi. Zahvaliti se nam je prav presrečno za mnoge darovane vence, ki so izraz odkritosrčnega prija-teljstva. (2215)

Žaluoja rodbina.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedi, zgago itd. dalje

katar v sapniku,

zasiljenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIJEV
GLIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobi-tim uspehom. (36-7)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špe-cerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Učenec

(2214-1)

močan, priden, poštenih starišev, sprejme se takoj v trgovino s špecerijskim blagom.

Kje? Pove upravništvo „Slov. Naroda.“

Ivan Simončič

vrtnar v Litiji 2196-2

ima na prodaj 3000 klg.

lepih izbranih jabolk

in sicer vse skupaj po 11 gld., na drobno ob 50 klg. naprej pa po 12 gld. 100 klg. po povzetju. Na zahtevo se pošlje vzorec 5 klg.

Komptoarist

nemškega in slovenskega jezika zmožen se vsprejme in trajno namesti.

Dokaz o praktičnem delovanju naj se pošlje pod „F. R. 500“ upravništvu „Slo-venskega Naroda“. (2212-1)

Razpis.

Na novo ustanovljenem otroškem vrtcu v Tržiču se razpisuje

služba otroške vrtmarice

s 360 gld. letne plače.

Prosilke naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje pri podpisnem vodstvu do 20. decembra 1899.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustro-vani ceniki zastoj. (114) (50)

Slavnemu občinstvu, po-sebno gospodom gostilničar-jem priporoča podpisane svoje izborni sodovico, na-pravljeno iz vode iz mest-uega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravejša. (43-49)

Vse odjemalce v naprej zagotavlja, da vsikdar točne in vestne postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejšo s spoštovanjem

Gasper Bolte, izdelovalec sodovice, Rimska cesta št. 10.

Dobro ohranjenaj

hišna oprava

(2199-2)

kupi se takoj.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Trgovski pomočnik

24 let star, večš slovenskega in nemškega jezika, izurjen v vseh strokah trgovine, iz vzemši železnine, sprejme službo takoj ali z novim letom 1900.

Več pov. K. E. nadučitelj v Dobré-poljah, Dolenjsko. (2218-1)

Pesredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6. išče

2 gospodinski kuharici, prvo za neko grajšino blizu Celja, 15 do 18 gld., drugo (starejšo) za posestvo blizu Ljubljane 10 do 12 gld. plače; kuharico k posamnemu gospodu, katera naj zna perilo ličiti; spretno meščansko kuharico (ima kuhinjsko dekle) za zunaj; hišnico k 2 osebam v Ljubljani, jako dobro mesto; šivilja za na dom, 50 kr. na dan (po dogovoru tudi več) in vse prosto. — Najbolje se priporoča: Spretna, solidna in samostojna plačilna natakarica z letnim spričevali, ki gre tudi zunaj Ljubljane. (2209)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po aodi osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno-grač, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osoni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osoni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo-vih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dolo-podne osoni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osoni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-tabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osoni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 40 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Josip Pogačnik

krojač

v **Radoljici 41**

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico za izdelovanje raznovrstnih

oblek za gospode

uradniških uniform itd.

Zaloga raznovrstnega angleškega, franco-skega in brnskega blaga. Naročila se izvršujejo po najnovejši modi, hitro in ceno. Popra-vila se sprejemajo. (2217-1)

Moka

iz mlina

Vinkota Majdič v Kranji

oddaja se po

en gros cenah v plombiranih vrečkah

po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rinski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (458-41)

Opozarja se, da priznava izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje s sifidelki vseh ogorskih mlinov.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-pitala in rizike s prodajo zakonito do-voljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Österreichischer, Vill., Deutsche gasse 8, Budapest.** (1917-8)

Učenec

močan, priden, poštenih starišev, sprejme se takoj v prodajalnico z mešanim blagom. Zahteva se, da pride osebo. (2205-2)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Izvrstni Šentjanski

kosovni premog

brez vsakega žvepljenega duha, za vsako kurjavo izbornen, priporoča po ceni poleg vseh drugih vrst premoga za tovarne itd.

Šentjanski premogokop v Ljubljani

Marijin trg št. 1.

Telefon št. 32.

(2163-4)

Posamezne vreče 50 kg po 30 kr. (10 vreč po 48 kr.) blagovoli naj se naročevati istotam v pro-dajalni g. Minibeka ali pri g. Antonu Gerkmanu, Gruberjeve ulice št. 1.

Razprodajalci se sprejmo kjerkoli bodi.

Pozor, Slovenci!

Slovenec, ki že mnogo let živi na Hrvatskem in je posestnik velikega zemlji-škega gospodarstva, trgovine z mešanim blagom, tvornice za šetalne palice in raz-nih drugih podjetij, išče — ker ne more sam voditi vse te posle —

družabnika

z nekoliko kapitala proti jamstvu in pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo „Slov. Naroda“ pod „št. 100“. (2187-3)

* Pravo *

* **plzensko pivo** *

* iz zadržne pivovarne *

vedno popolnoma sveže

v sodih in steklenicah

se dobiva v zalogi

(2160-2)

Ivana Gorupa

v **LJUBLJANI.**

Telefon:

št. 90.

* * * Najlepša božična darila. * * *

Zaboječ št. 1	z 2 1/2 kg finim mandolatom, finim francoskim kandiranim sadjem	
	Malaga grozdem, francoskim mandeljem in finim smyrnskim smokvam	gld. 3-70
" " 2	3 sortiran kakor zgoraj	4-80
" " 3	3 1/2 " " " " " " " " " " " "	5-60
" " 4	4 " " " " " " " " " " " "	6-20
" " 5	3 najfinjšim mandolatom dveh vrst in finim francoskim kan-diranim sadjem	5-40
" " 6	3 najfinjših berberskih kraljevih dateljev	4-20
" " 6	5 dateljev gornje vrste	6-50

(2216-1)

Razpošilja se poštine prosto proti povzetju.

Zaboječki se ne računijo.

Ivan Schuster, Trst.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, pouja se spoštova tim, deloljub-nim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ (Gradec, poste re-stante. (875-32)

Učenec

sprejme se takoj v manufakturni trgovini **Konrad Schumi & Co. v Ljubljani.**

Vpraša naj se v glavni trgovini, na **Dunajski cesti št. 6.** (2186-3)

Tovarniška zaloga na Dunaji

za gumijeve obveze pri požlahtovanju trt

opozarja p. n. odjemalce, da si omislijo še **tekem meseca decembra** kar potrebujejo, ker se bode potem cena istih znatno zvi-šala. — Naslov v upravništvu. (2203-2)

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji

manjše in večje parcele

prilavne za stavbe. Nekatero so ob vodi.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (2039-5)

Sode ima na prodaj

raznovrstne, velike in male, stare in nove

J. Buggenig, sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico (državni kolodvor). (2146-3)

Ravnokar je izšel Stenski koledar

à 25 kr., po pošti 28 kr.

Skladni koledar

à 60 kr., po pošti 65 kr.

Josip Petrič

tovarniška zaloga papirja

v **Ljubljani**

(2197-2)

Sv. Petra cesta št. 4.

Koroški

rimski vrelec

najfinjša planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. 49

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik, v Kranju: Fr. Dolenz, A. Kummer, v Radovljici: Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek.

Moderce

izvrstne fačone,

najboljši izdelek

priporoča 49

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

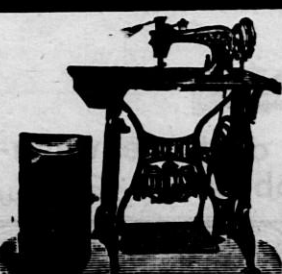
Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velopedov.

Najnižje cene. 49

Ceniki zastoj in franko.

naredite otrokom
svojim, ako kupite
neprekošeno

Božično zbirko

katero zaradi pre-
velikega izdelova-
nja moramo odda-
jati za slepo ceno

samo
gld. 1.42.

Nasha sijajna Božična zbirka ima nastopne,
vseskozi smisline, solidno in okusno izdelane
igrače, to je:

- 1 sijajna Richter-jeva skrinjica gradilnih ka-
menov, obsežajoča 30 komadov.
- 1 knjižica predlog s 25 barvanimi podobami.
- 1 plehasto štedilno ognjišče z ozadjem.
- 1 garnitura kuhinjskega orodja.
- 1 oblečena punčka s členi.
- 1 skatljica cinastih vojakov.
- 1 plehasto trobenta s porcel. nastavkom.
- 1 poučna knjiga podob.
- 1 loterijska igra za 6 oseb.
- 1 breščec volk.
- 1 juks-fotograf.
- 1 keber, ki sam leti.
- 1 remontoir-ura za postaviti.
- 1 verižica za uro.
- 1 petelin za pihati.
- 1 skrat.
- 1 krasen prstan.

Opozorjamo v interesu vseh kupovalcev,
da naročila prav hitro dopošljajo, ker vsak
dan dohaja na stotine naročil, in ne bo več
tako ugodne prilike, da se več otrok skupaj
tako bogato obdaruje za samo 1 gld. 42 kr.

Razpošilja v lesenih zabojčkih, ako se
vpošlje denar naprej, ali proti povzetju

Albert Kohn

komisijska zaloga blaga (Commissionswaren-
haus)
Dunaj, VIII/2, poštno predalo.
(Postfach.) (2211-1)

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centi-
metrov dolgimi Lo-
reley-lasmi dobila
sem jih vsled 14-me-
sečne uporabe svoje
samoiznajdene
pomade. To so naj-
slavitejšje avtoritete
priznale, za jedino
sredstvo, ki ne pro-
vzroča izpadanja las,
pospešuje rast istih,
poživlja lasnik, po-
uspešuje pri gospo-
dih polno močno rast
brk ter daje že pri
kratki uporabi lasem
na glavi kakor tudi
brkam naraven lesk
ter polnost in ohrani
te pred zgodnjim
osivljenjem do naj-
višje starosti.

Cena lončka 1 gld.
2 gld., 3 gld., 5 gld.

Pošiljam po pošti
vsak dan, ako se
znesek naprej
pošlje ali pa s
poštnim povzetjem po vsem svetu iz to-
varne, kamor naj se pošilja vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj I., Seilergasse 5. 2097-4

Ugodna kupna prilika za umirovljence.

Eksekutivna prodaja vile Turkusih v
Marijini Novi Štiti pri Ptuj, vl. št. 161
kat. obč. Lešje, bode pri c. kr. okrajnem sodišči
v Ptuj (2188-2)

13. decembra 1899, ob 10. uri dopol.

Cenilna vrednost 3750 gld., vadium 375 gld.
Posestvo obstoji iz zazidanega prostora z
jako lepo zidano vilo, ki ima krasen razgled ter
južno lego v Marijini Novi Štiti, s hlevi in gospo-
darskimi poslopji, iz vrta s približno 1000 žlahtnih
sadnih dreves, iz vinskih mej, njiv, travnikov in
gozda. Izborni miren kraj. Železniški postaji Stern-
thal (pol ure vožnje) ter Ptuj (ena ura vožnje).
Natančnejša pojasnila dobé se v pisarni gosp.
dr. Gustava pl. Webenau, odvetnika
v Gradcu, Gospodske ulice št. 8.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala
niti evropski celini ter je bila velika to-
varna serbrnine prisiljena, oddati vso
svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pobleščen sem izvr-
šiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se
mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s
pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega
komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za
mleko;
- 2 kom. amer. pat. srebrnih kupic za jajce;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

44 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji
zavežujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti
brez zadržke znesek in naj nikdor ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot
prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1841-10)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandstr. 19/W. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju
ali če se znesek naprej vpošlje.

Cištinski preček za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto
pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem

Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebne, da more sebe in druge blažiti in
prav olikati)

se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti
1 gld. 90 kr., ali proti poštenu povzetju pri
Jozefu Valenciju na Dunaju, (Wien),
III. Bez., Hauptstrasse Nro. 84, 3. Stiege, II. St.
Thür 38.

Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto
knjigo vzeti nazaj in povrniti denar. (1589-18)

L. Luserjev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim oče-
som, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte- oblič
vajte Luser-jev za turiste
po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Šavnik. (9-49)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1 kr. t. do 2 krat na teden
iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:
Dunaj, I., Kolowratring 10.
Pisarna za medkro: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*
" 1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
" 16. oktobra do 31. julija . . . 180

* Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1845-10)

**The Continental
Bodega Company**

Najboljši vir

za
zajamčeno pristna
južna vina:

Port-vino (746-7)

Sherry

Marsala

Madeira

Malaga

Tarragona

i. t. d.

Zalogo v Ljubljani imajo samo:

Peter Lassnik, trgovina s kolonialnim blagom,
vini in delikatesami; M. Mardetschlager,
lekarna „pri orlu“; in J. C. Fraunseiss,
trgovina z vini in delikatesami.

Specerijsko

prodajalniško opravo

(štelaže s predali)

kupi (2168-3)

Ivan Jebačin v Ljubljani
Rimska cesta.

Dva glasovira

eden koncertni z močnim in vstra-
jajočim glasom ima (2174-2)

Jos. Klopčič, n. uč.
v Št. Petru, Sav. dolina

Čokolada

(198-46)

SUCHARD

Cacao

Calcium- Carbid

jako fin

zajamčeno vsebuje največ plina

brez saj.

Poizvedbe in cene pri

glavem zastopniku

Giulio di A. Levi, Trst

Via S. Spiridione šte. 1.

Najbolj razširjeni so vsled svoje priznane
izborne kakovosti (2161-2)

konjaki

najbolj renomirane in najstarejše tvorniške
firme

grofa Štefana Keglevicha

naslednik v Promontoru

(Grof Keglevich István utóda)

Pri nakupovanju naj se pazi natančno na to

firmito, da se ne dobi falsifikatov.

Marke *, **, ***, Extra, **** in V. S. O. (fine

champagne d'Hongrie) se dobivajo povsod.

Razglas.

V konkurzno maso Ferdinanda Sever-ja v Kostanjevici spadajoča zaloga špecerijskega in manufakturnega blaga

o priliki inventure cenjena na 1106 gld. 87 kr., se vsled sklepa upniškega
odborna ponudbenim pótom povprek proda, in to pod sledečimi pogoji:

Konkurzna masa ne jamči niti za kakovost, niti za množico v prodajo ponujenih
premičnin, niti za mogoče v inventurnem zapisniku nahajajoče se nedostatke. Zapisnik
inventure je pri oskrbniku mase na prosti ogled.

Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbe presodi, jih sprejme ali odkloni.
Tisti ponudnik, čegar ponudba bo sprejeta, je zavezan plačati kupnino tekom treh dni,
od dneva začeti, ko mu je bilo naznanjeno, da je sprejel upniški odbor njegovo po-
nudbo, v roke podpisane oskrbnika mase in prevzeti ukupljene reči po plačilu kup-
nine v osmih dneh. Sleherni ponudnik mora priložiti svoji ponudbi 10% cenilne vred-
nosti kot varščino.

Dotične ponudbe je podati najpozneje do vštetege 16. decembra 1899

podpisane oskrbniku mase.

Zalogo je možno ogledati si dné 9. in 10. decembra t. l. dopoldne med 10. in 12. uro.

V Kostanjevici, dné 4. decembra 1899.

Aleksander Hudovernik, c. kr. notar

konkurzne mase oskrbnik.

(2194-2)

Posojilnica v Črnomlju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestovala bode kakor doslej tudi leta 1900 hra-
nilne vloge po

4 1/2 %

brez odbitja rentnega davka, tako, da bode vlaga-
telj dobil popolne 4 1/2 % obresti. (2213-1)

* Otvoritev restavracije. *

Usojam si naznaniti, da sem otvoril

v Gospodski ulici šte. 3

(poleg „Narodne kavarne“)

novo restavracijo

kjer bodem točil najboljša naravna vina (dolenjska, istrijska, avstrijska, bela
in rudeča), kakor tudi izvrstno pivo iz pivovarne Reininghausove.

Postregel bodem tudi p. n. goste vedno najboljše z okusnimi gorkimi in
mrzlimi jedmi po primernih cenah.

Za najtočnejšo in skrbno postrežbo se bode vedno skrbelo. (2157-2)

Na mnogobrojen obisk vabi najljubše z velespoštovanjem

Ljubljana 2. grudnia 1899.

Naročila na kosilo in večerjo se
najcenejše sprejemajo.

M. Vospernig.

Izkušeno dobre kvalitete

blaga za moške obleke

razpošilja

oddelek za sukno

(1789-21)

trrdke

Kastner & Öhler, Gradec.

Špecialiteta: Štajerski loden.

Vzorci se razpošiljajo brez stroškov.

Stalne cene.

Pod Trančo št. 2.

49 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri sunanjih naročilnih blagovih naj se vzorec vposlati.

49

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

49

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

49 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrš.

Avzugst Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

49

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

49 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

49 črne in barvastega za cele obleke in bluze, priporoča

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Kupite si v orlski lekarni Mr. Ph. Mardet-schläger-ja, v Ljubljani, Jurčičev trg

za ohranitev zob — za čiščenje ust — proti slabodiščemu dihu — proti zobobolu

vsaj jedno ceno steklenico za poskušnjo (2170—2)

Menthol ustne vode a 25 kr., velika originalna steklenica 50 kr.

Menthol zobni prašek plehasta pušica a 30 kr.

Prosimo, da se pazi na jedino prodajalno mesto teh izkušenih ustnih sredstev

== „Orlska lekarna“ v Ljubljani. ==

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in od-porne trdote daleč nadkriljajoči dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2210—1)

== Dunaj, I., Maximilianstrasse 8. ==

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo Fernolendt čreveljsko črnilo**

za svetla obutala **samo** (1906—5)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Št. 41.146

Razpis. (2183—3)

Da se zagotovi zalaganje mestne občine ljubljanske s stavbnim in žaganim lesom, s kamnoseškimi deli in materijalom ter s posipalnim materijalom ter s posipalnim materijalom za javne ceste in pa preskrbovanje mestne vožnje za leto 1900. oziroma tudi za 1901. in 1902. l. vršile se bodo pismene dražbene obravnave pri stavbnem uradu mestnega magistrata (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer:

1. za dobavo stavbnega in žaganega lesa dne 11. decembra t. l. ob 9. dopoldne;
2. za dobavo kamnoseških del in materijala dne 11. decembra t. l. ob 11. dopoldne;
3. za dobavo posipalnega materijala za javne ceste dne 12. decembra t. l. ob 9. dopoldne in
4. za oddajo mestne vožnje dne 12. decembra t. l. ob 11. dopoldne.

Pogoji in druge podrobnosti poizvedo se v pisarni mestnega stavbnega urada ob uradnih urah.

Podjetniki se opozarjajo, da se bodo sprejemale ponudbe le posameznih tvrdk in posameznih podjetnikov in da se morajo dotična vadija pred dražbo dražbenemu komi-sijonu izročiti ali pa pri mestni blagajnici položiti.

Na ponudbe, ki ne bodo o pravem času vložene, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 30. novembra 1899.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v za-devi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter ime-noval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1269 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898—1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev višje.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok. (1793—11)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161—50)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate mo-droce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Ravnokar je došel del božičnih daril!

Ista bodo razstavljena v nedeljo, dne 10. decembra 1899, zvečer na Dunajski cesti št. 6. Omeniti je še, da so cene istih znižane tako, da ni možna konkurenca, ker se dobro blago za celo obleko oddaja že za 80 kr., jako dobro za gld. 1-20, istotako se tudi vsi drugi predmeti prodajajo po čudovitih cenah in naj se vsakdo v svojem inte-resu o tem prepriča, tembolj, ker ni nikdo prisiljen, da kupi.

Na poti je. in dospe v nekaterih dneh 150 metrov angora, kozjih, tigrovih ko po ceni 3 gld. do 6 gld., kakor tudi 3000 parov pravih ruskih galoš po 90 kr. par.

Tudi se prosijo dame, da počakajo z nakupom modrocev, ker prine-semo v kratkem v tej stroki nekaj presenetljivo novega.

Z velespoštovanjem (2167—3)

Konrad Schumi & Co.

„Pri novi tovarni“

Dunajska cesta 6, LJUBLJANA Št. Peterski nasip 2

Kranj, Glavni trg 105.

Zadnji mesec!!

6 žrebanj

imajo srečke

velike dobrodelne loterije

na korist polikliničnega društva (bolnice).

Pokrovitelj: Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Jožef

Pokroviteljica namestnik: Nj. eminenca kardinal dr. Lorenz Schlauch.

Glavni dobitok 100.000 kron.

5 a 20.000, 5000 kron itd. itd. vrednosti.

Na željo odkupi zopet vse dobitke z 20% odbitka upravnistvo na Dunaju.

Vsaka srečka igra brez nadplačila pri vseh 6 žrebanjih in se z eno srečko lahko zadene šest glavnih dobitkov.

Glasom odredbe c. kr. finančnega ministrstva pod št. 45922/1898 se je prodaja teh srečk dovolila tudi v Avstriji.

Cena jedne srečke samo 1 krono. (2162—2)

Prvo žrebanje že 4. januarja 1900.

Žrebanja bodo neprekinčno ob določenih dneh.

Srečke samo po 50 kr. priporoča banka J. C. MAYER.

Najkoristnejša božična darila!

Singer-jevi šivalni stroji so neobhodno potrebni za domačo rabo in industrijo.
Singer-jevi šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in v izvršitvi.
Singer-jevi šivalni stroji so v vseh tovarniških podjetjih najrazširjenejši.
Singer-jevi šivalni stroji so za umetno vezenje najpripravnější.

Učilni kurzi zastoj, tudi v modernem umetnem vezenju.
 Šivalni stroji Singer Co. imajo se zahvaliti za svetovno slavno ime izborni svoji kvaliteti ter veliki delavni zmožnosti, katera že od nekdaj odkupljata tovarniške izdelke imenovane trdke. Vedno naraščajoče spečavanje, izvrstna odlikovanja na vseh razstavah ter čez 4 letni obstoj tovarne jamči najbolje za dobroto naših strojev.

Singerjevi elektro-motorji, specialno za šivalne stroje, v vseh velikostih.

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje.

Prejšnja trdka: G. Neidlinger.

GRADEG

Sporgasse št. 16.

Celovec

Burggasse št. 19.

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 6.

Trgovski učenec

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejme se takoj v prodajno z mešanim blagom.

Natančneje se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

(2159-3)

Najfineja kava

v okusu in dišavi je

pristni, naravni Preanger

priznana specialiteta. (21-282)

Dobiva se v specerijski trgovini

Kavčić & Lilleg

„pri Zlatorogu“ v Prešernovih ulicah.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-8)

Znaten

postranski zaslužek

si lahko pridobé zanesljive osebe v vseh večjih krajih Kranjske, Primorja in Istre, ako prevzamejo dobro zavarovalno agenturo.

Ponudbe upravnistvu „Slov. Naroda“ pod: „V. D. J.“.

(2190-3)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarnice

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

VARILO!

Vsi deli anabalaže imajo

zraven stoječo postavno

deponovano varstveno

znamko.

Glavna zaloga ekarna B. Fragnerja v Pragi

Malá Strana 203, ogeji Ostrohojé ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr.,

po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-

schläger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah

Avstro-Ogerske. a (367-17)

Miss Smith

rojena Angleškinja (2193-2)

poučuje v angleščini

v Gospodskih ulicah št. 5, II. nstr.

Božično in novoletno darilo!

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravata igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z unit. biserom za gospode ali dame, 1, ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratiških in naprsnih gumbov poslednje zjamčeno 3% zlato, 1 krasno toaletno zrcalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratke čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštnem povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (2175-2)

Vsprejemem takoj ali pozneje spretnega

pisarja

z lepo pisavo.

Plača po dogovoru in zmožnosti.

Dr. Dragotin Treo

(2185-4) odvetnik v Postojni.

Ugodna prilika!

Janko Klopčič

urar, zaloga zlatnine in srebrnine

Ljubljana, Prešernove ulice št. 4.

Razne žepne in stenske ure, lične budilke po izdatno znižanih cenah.

Popolna razprodaja

okusno izdelanih predmetov iz srebra in kina-srebra.

Raznovrstni kiné

iz 14-kr. zlata, double, srebra, granatov.

Opozarjajoč slavno občinstvo na to posebno ugodno priliko za nakupovanje, priporoča se

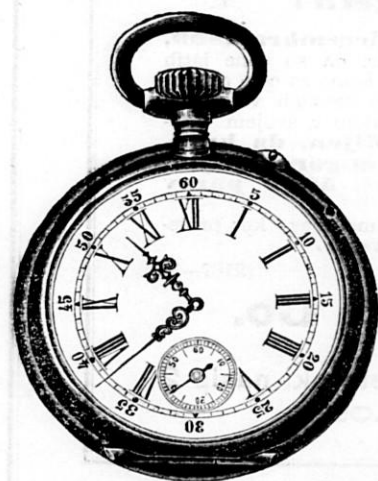
z velespoštovanjem

Janko Klopčič

(2074-6)

Znižane cene!

Darila za božič in novo leto.

Ravno sem prejel iz Švice mnogo blaga, zlate in srebrne ure

po jako nizkih cenah.

Kakor znano imam

bogato zalogo

lepih stenskih ur,

prstanov, uhanov,

zapestnic

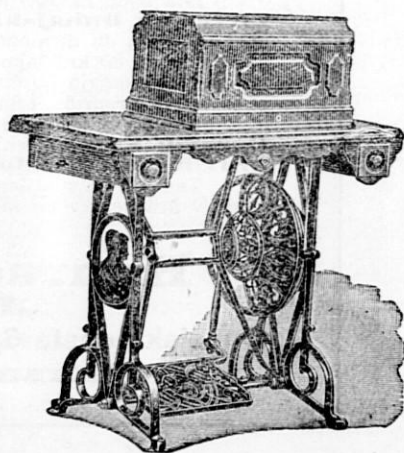
in vratnih

dolgi veržice.

Šivalne stroje

najbolje vrste

s petletnim jamstvom.

Slavnemu občinstvu se priporočam za obilen obisk

Franc Čuden.

(2169-3)

R. DITMAR DUNAJ

Električni

razsvetljevalni predmeti

Petrolejske svetiljke

lestenci, svetilnice

vsake vrste in cene.

Varnostne svetiljke

(2071-5)

za olje in sveče.

KATHREINER-Kneippova sladna kava.

Staramamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavli. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.